

Kotivara

Suomessa putkahtaa silloin tällöin esiin käsite kotivara. Pääsin kerran Turussa mainioon pelastuslaitoksen tilaisuuteen, jossa käsiteltiin Tapani-myrskyn seuraamuksia ja opetuksia. Siellä tähdennettiin kotivaran tärkeyttä.

Tapani-myrsky saapui Suomeen nimensä mukaan tapaninpäivänä vuonna 2011. Satuimme olemaan silloin kotoa poissa, pimeää paossa, joten emme tienneet myllerryksestä mitään. Palatessamme vilkkuvat digikellot ilmoittivat sattuneesta sähkökatkosta. Jääkaapin ja pakastimen sisältö näytti onneksi normaalilta. Pihan ja lähimaiseman sotkuisuus ihmetytti.

Tapani-myrsky aiheutti Varsinais-Suomessa suuria tuhoja etenkin sähköverkolle. Usein luullaan, että sähköt voivat olla poissa pitkään syrjäseuduilla. Kymmenkunta vuotta sitten pahin tilanne sattui kuitenkin tiheähkөөn asutuilla seuduilla.

Sähköt olivat hyvin pitkään poikki. Puhelinverkot hiipuivat muutaman tunnin kuluttua. Huoltoasemilla ei saanut edes tankattua, koska pumput toimivat sähköllä. Viranomaisen Virvekin hyytyi pian. Sen tukiasemille vietiin aggregaatteja, mutta niistä ei voinut syöttää sähköä. Ei ollut töpseleitä.

Mainitussa pelastuslaitoksen esitelmätilaisuudessa rajun myrskyn opetukset kerrottiin karusti. Mitä kaikkea voikaan tapahtua. Muistan lähtemättömästi kaksi asiaa. Kotivaraa pitää olla, ja autosta saa sähköä – vähän mutta pitkään. Täytyy vaan varata sopivalla muuntajalla varustettu johto, jonka voi tuikata ”tupakansyöttimeen”.

Nyt ei ole pahemmin myrskynnyt, mutta lunta on tullut normaalisti. Suomessa kyllä selvittää, mutta Keski- ja Etelä-Euroopassa on lumen ja pakkasten takia jouduttu hätään. Mitä ilmastonmuutosta tämä oikein on?

Madridissa satoi lunta yli puoli metriä. Espanjan pakkasennätys parani noin 36 asteeseen. Sähköt toimivat, mutta laajoilla alueilla koko vesijohtoverkosto on mennyt umpijäähän. Eihän nyt Espanjassa tarvitse vesijohtoja eristää!

Auto seisoo ulkona pakkasessa, ja sen päällä kököttää parikymmentä senttiä lunta. Kannattaako putsata, koska kohta tulee lisää? Tietä aurataan. Lumipenkat kohoavat. Sitten tulee tiekarhu, joka puskee kovan jäisen kerroksen pehmeämmän penkan tueksi. Siitä ei pääse yli kuin monsteriautolla.

Antaa auton ja penkkojen olla. Kuinkahan pitkään pärjäisi vaillinaisella kotivaralla?

Päteviä ohjeita kotivarasta antavat mm. Martat, sisäasianministeriö ja puolustusvoimat. Kotivara sisältää vettä ja ruokaa perheen tarpeisiin vähintään kolmeksi vuorokaudeksi. Kotivara ei ole mikään erillinen hätävarasto. Se koostuu kaiken aikaa kuluvista tuotteista. Markkinoidaan myös hätäpakkauksia, mutta se on jo eri juttu.

Kuinka pärjäisi siis normaalisti kotona löytyvillä tuotteilla. Kokeilimme muutaman päivän. Kaappien hyllyillä sekä jääkaapissa on yllättävän paljon säilykkeitä ja kuivana säilyviä ruoka-aineita. Pienen pakastimen sisällöllä herkuttelisi varmaan pari viikkoa. Ja kellariin oli onneksi unohtunut vähän olutta ja viiniä.

Olettaen että vettä saa, mikä ruoka-aine loppuu ensin? Monet mainitsevat varmaan maidon, mutta aikuinen ei sitä tarvitse. Ensin tulee puute tuoreista hedelmistä, vihanneksista ja juureksista, jopa perunasta. Päivittäin käytettävät särpimet ja munat hupenevat myös pian.

Muutaman päivän kauppaboikotti meni kivuttomasti. Eikä siinä kurmeestakaan jouduttu kummemmin luopumaan.

pajen.fi